

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse

15/4903-SBO

Vår referanse

15-111071ADM-BBYR

Dato

28.09.2015

HØRING OM HJEMMEL I UTLENDINGSLOVEN FOR FENGSLING I HURTIGPROSEDYRESAKER

Bergen tingrett er enig i at det er behov for en ordning med fengsling i "hurtigprosedyresaker" fordi så mange asylsøkere av denne kategorien unndrar seg uttransportering, jf. høringsnotatet side 2.

Høringsnotatet virker velbegrunnet og gjennomarbeidet. Bergen tingrett begrenser sin uttalelse til spørsmål som har å gjøre med tingrettens behandling av denne typen saker, jf. punkt 4.5 "Særskilt om framstilling for fengsling".

"Hurtigprosedyresakene" kan medføre økt behov for dommerressurser, særlig i de største byene, jf. punkt 5 "økonomiske og administrative konsekvenser". Det antas at man utfra det tallmaterialet som er tilgjengelig (blant annet de to siste avsnittene i punkt 2.3.), kan si noe om hvor stor arbeidsbelastningen kan bli for tingrettene og hvilke tingretter som med størst sannsynlighet vil få slike saker.

Det er foreslått "ei særskilt maksimalgrense på 72 timer for pågriping og fengsling på grunnlag av hurtigprosedyre". Det "foreslås ikkje noko særskilt regulering av spørsmålet om framstilling for fengsling i pågripingssaker i samband med hurtigprosedyre". Departementet oppfordres til å vurdere den foreslåtte 72 timers-fristen i forhold til oppfatningen som påtalemyndigheten mener gjelder for framstilling for varetektsfengsling etter straffeprosessloven, jf. Riksadvokatens brev av 07.07.2015 til statsadvokatene, "Statsadvokatmøtet 2015 – oppsummering" punkt 7, hvor det blant annet fremgår

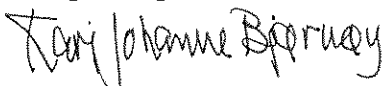
"I medhold av menneskerettsloven §§ 2 og 3 er SP inkorporert som norsk lov, og går i tilfelle motstrid foran andre formelle lover. Påtalemyndigheten må allerede nå innrette sin praksis etter den ovennevnte uttalelsen fra Menneskerettighetskomiteen. Fremstilling etter 48 timer kan således kun finne sted i helt ekstraordinære tilfeller. Praktiske hensyn – for eksempel at domstolen ikke har fengslingsvakt – vil neppe i seg selv være tilstrekkelig til å oppfylle kriteriet. En fortsatt frihetsberøvelse etter at fristen har løpt ut er ulovlig, jf. Rt. 2014 s. 1102. Statsadvokatene bør minne politijuristene om ovennevnte under påtalemøtene."

I følge denne oppsummeringen er den praktiske hovedregelen for framstilling til fengsling 48 timer med mindre der foreligger helt ekstraordinære tilfeller.

Det er mulig at påtalemyndighetens oppfatning ikke gjelder i forhold til fengsling etter utlendingsloven, jf LB-2015-72501, Borgarting lagmannsrett kjennelse av 06.05.2015 side 3, nederst. Imidlertid kan det være en fordel for praktiseringen av 72 timers-fristen at departementet uttaler noe mer om denne fristen.

Spørsmålet om gyldigheten av 72 timers-fristen contra 48 timers-fristen er særlig aktuelt i forhold til helger. Lørdagsfengslinger og eventuelt fengslinger på søndager/helligdager utløser vakttillegg for dommere og saksbehandlere. Det samme gjelder for påtalejurister. Fristen har følgelig også en side til forvaltningen av tingrettenes og politiets økonomiske ressurser.

Bergen tingrett

Kari Johanne Bjørnøy
Sorenskriver